

Pieter Parmentier

Duurzame durfdoener: 'Het gaat best goed'

Klimaatdemonstratie

Pieter Parmentier tijdens de klimaatdemonstratie op 12 december in Copenhagen: „Ik fietste erheen toen ik me realiseerde dat het daar niet over mijn klimaat zou gaan, maar over dat van mijn kleindochter Eline. Een betere wereld achterlaten voor volgende generaties is voor mij het doel van duurzame ontwikkeling. Ik liep tussen misschien wel 100.000 demonstranten van wie verreweg de meesten maar één doel voor ogen hadden: vreedzaam in actie komen voor een betere wereld.” Eigen foto

Hij maakt (extrem) lange fietstochten, voor de lol én voor de goede zaak. Zo peddelde hij dwars door Tibet en naar de klimaatop in Kopenhagen. Hij is betrokken bij volksbewegingen die op kleine schaal het milieu verbeteren en stimuleert bedrijven daartoe. Hij is gek op bewegen. Maar wát beweegt Pieter Parmentier, projectleider en interim manager milieu, openbaar vervoer en duurzaamheid?

door Sandra Bouck

Pieter Parmentier

- **Geboren:** 4 juni 1951, Leiden
- **Woonplaats:** Diepenveen
- **Getrouwd met:** Dineke
- **Vader van:** Marieke (28) en Joris (26), kleinkind: Eline
- **Opleiding:** Sociale Geografie in Groningen en Utrecht
- **Beroep:** Durfdoener in duurzaamheid

Pieter Parmentier is optimist en levensgenieter. Het belet hem niet zich vooral ook in zijn vrije tijd volop in te zetten om de wereld wat leefbaarder te maken.

foto Ab Hakeboom

Ik kan me voorstellen dat mensen me wel eens irritant vinden op verjaardagsfeestjes. Ik vind het leuk om over duurzaamheid te vertellen.” Pieter Parmentier laat ook geen kans benut de goede zaak voor het voetlicht te brengen, getuige dit interview. „Maar er wordt sowieso steeds meer over gesproken. Het gaat best goed.” Dat laatste klinkt positief. Je verwacht het niet. Er verschijnen zoveel negatieve berichten over de toekomst van onze aardbol dat je bij iemand die zich zoveel met milieuproblemen bezighoudt, een wat toberberig houding verwacht. Maar de Diepenveener is allesbehalve toberberig. Hij is eigenlijk best optimistisch gestemd. En dat is ook wel eens fijn om te horen. Het is wel zaak even te definiëren wat duurzaamheid nou precies is. Het begrip is zozeer verweven in alles dat het bijna net zozeer aan erosie onderhevig lijkt als stukken Zuid-Amerikaanse bodem waar alle bomen zijn gekapt. Want als zelfs dealers hun automerken als 'duurzaam' 'in de markt zetten', waar blijven we dan? Parmentier glimlacht: „Klopt. Dat noemen we 'greenwashing' en daar prikken de meeste mensen wel doorheen. Maar duurzaam wil niets anders zeggen dan dat je voor onze (klein)kinderen een leefbare wereld achterlaat. En dan heb je het eigenlijk over alles en alle niveaus. Hoe klein ook.”

Gezien de uitslag van de verkiezingen lijkt het erop dat veel mensen vinden dat we wel duurzaam genoeg bezig zijn. Het begrip duurzaamheid kwam nauwelijks ter sprake in de campagnes en ons land koos duidelijk voor rechtse partijen die het milieubesef niet echt koesteren.

„De vraag is of hun kinderen dat ook vinden. Politiek is van nature niet duurzaam omdat maar vier jaar vooruit wordt gekeken. En de mensen maken zich vooral druk om hun inkomen en pensioen. Dat is ook wel begrijpelijk. Anderzijds zijn veel boeren en andere ondernemers op milieugebied al uitermate innovatief bezig. Ook steeds meer particulieren zien het belang van energiebesparing of het opwekken van duurzame energie wel in, al was het alleen maar voor de eigen portemonnee. 'Den Haag' doet er helemaal niet meer zoveel toe. Nu nog verschuilen veel mensen en bedrijven zich achter subsidies die er dan weer zijn en net zo gemakkelijk weer worden afgeschaft. Maar de politiek verliest de grip op wat er in de samenleving allemaal al gebeurt. Over een paar jaar zijn zonnepanelen zo goedkoop dat er geen subsidie meer nodig is. Zonnepanelen leveren nu al meer rendement op dan een gemiddelde spaarrekening bij een bank.” Geluiden als zouden windmolens alleen maar dankzij subsidies kunnen draaien, vindt hij volstrekte

kolder. „Die berekeningen deugen niet. Als je het gebruik van fossiele brandstoffen doorberekent, met de vervuiling die dat al een eeuw oplevert, ziet het plaatje er namelijk ineens heel anders uit.”

Parmentier hecht meer belang aan bijvoorbeeld de honderd kindertekeningen die hij op de basisscholen in en om Deventer verzamelde en mee kreeg om in Kopenhagen symbolisch te overhandigen aan de regeringsleiders dit bijeen waren voor de klimaatop. „Veel kinderen weten dondersgoed wat er aan de hand is. Dan zie je zo'n ijsbeertje eenzaam op een ijsschots weg drijven. Of een auto en een fiets. Met een groot rood kruis door de auto, zo van: NIET GOED. Dat is toch prachtig?” Hij nam daarom de tekeningen weer mee terug naar zijn Diepenveense woning om ze in het boek Ons Leefklimaat te bundelen. De uitgave van dit boek, en het bijbehorende educatieproject voor scholen, laat door gebrek aan geld overigens nog even op zich wachten.

Het milieubewustzijn zat er bij de jonge Pieter al vroeg in. Hij stemt al veertig jaar hetzelfde. Aanvankelijk de progressieve PPR en daarna GroenLinks. „Die partij voelt het beste. Leuke mensen die zinnige dingen zeggen. Ik ben erg voor een groener belastingsysteem, onder het motto:

de vervuiler betaalt, dat ook veel banen oplevert. Onderwijs, zorg en duurzaamheid zijn mijn kernpunten. Maar we hebben voor het allerbelangrijkste, de basisscholen, het minste geld over. De salarissen zijn veel te laag. Hier in Nederland hebben we het beter dan 95 procent van de wereldbevolking. Qua welvaart dan, de centen. Het welzijn hebben we groen-deels wegbezuinigd. Mijn vrouw is verpleeghuisarts. Als je dat hoort... hoe kun je op de generatie die ons de welvaart heeft bezorgd, nu zoveel bezuinigen?” Doctorandus Pieter Parmentier is begin jaren vijftig geboren in Leiden, heeft twee broers en had een zus die aan de spierziekte multiple sclerose is overleden. Zijn levenslang idealisme kreeg hij van thuis mee met ouders die bijna altijd fietsten. En met een moeder die als een van de eersten glas inzamelde. „Dat vonden wij als pubers wel raar.” Toen hij sociale geografie ging studeren, „lekker breed”, kwam de jonge Pieter in Groningen terecht waar hij zijn kandidaats deed (hij promoveerde daarna in Utrecht). Hij organiseerde in Groningen de demonstratie voor een autovrije Grote Markt. „Die autovrije markt is er ook gekomen. Maar ik heb ook wel eens te vroeg ergens voor gestreden. Het blijft een beetje uitproberen. De tijd moet er rijp voor zijn, zoals nu.” Na zijn studie kwam de milieuvrijwilliger in dienst bij de gemeente Rotterdam waar hij zich bezighield met star-

„Als je je best doet voor het milieu, kun je ook best van het leven genieten.”

tende bedrijven en technologiebeleid. Maar het oosten trok. „Tijdens mijn stage-tijd hadden Dineke en ik al een tijdje hier in de buurt gewoond. Het westen is zo vol en de omgeving hier zo prachtig. Toen Dineke hier een baan kreeg, zijn we verhuisd.” De Diepenveener heeft er nooit spijt van gehad. Hij kijkt, vanaf het houten tuinhuis in de fraaie achtertuin van zijn vrijstaande woning, vergeenoegd rond. Nestelende winterkoninkjes fladderen vrijuit rond.

Hij kreeg, we schrijven inmiddels 1985, een baan als hoofd marketing en communicatie bij het Deventer ingenieursbureau Tauw. Het was in de tijd van Lekkerkerk en andere wijken die op gifgrond zijn gebouwd. Het milieu werd booming business. Tauw groeide in die tijd van 200 tot 900 werknemers. „Bij mij groeide toen steeds meer het gevoel dat we er iets aan kunnen en moeten doen om het voor onze (klein)kinderen leefbaarder te maken.” Toen bij Tauw (weer) een reorganisatie werd aangekondigd, besloot hij voor zichzelf te beginnen. Zo passeerde bij

hem alles de revue: de gemeentelijke overheid, het bedrijfsleven en dan een baan als zelfstandig ondernemer. Parmentier is projectleider en interim manager op het terrein van milieu, openbaar vervoer en duurzaamheid. Kortweg: durfdoener in duurzaamheid: „Waarbij ik vooral steeds meer netwerken aan elkaar probeer te koppelen voor een zo effectief mogelijke kennisuitwisseling. Er wordt, zeker ook in topbedrijven, enorm veel geld verspild, omdat niet voldoende van de kennis in de organisatie wordt geprofiteerd. Onbegrijpelijk. Zo worden ook veel innovatieve kansen gemist. Ik heb een methode ontwikkeld om die lacune te slechten.” In dat kader nam Parmentier ook het initiatief voor de opzet van een duurzaamheidscentrum voor ondernemers in Overijssel en Gelderland. Dergelijke centra zijn er ook al in Eindhoven en Groningen. Hij werkt hierbij samen met de Deventer gevestigde BedrijfsMilieuDienst Oost. „We inventariseren momenteel wat er op dit gebied al is. De bedoeling is een gedegen samenwerkingsverband te creëren waardoor op allerlei terreinen op het gebied van duurzaamheid minder langs elkaar heen en dus efficiënter wordt gewerkt. Denk aan het ontwikkelen van innovatieve vormen van energievoorziening. We werken hierbij samen met hogeschool Saxion en Universiteit Twente.”

Meest centrale vestigingsplek lijkt een plek of gemeente ergens in de Stedendriehoek (Apeldoorn, Deventer en Zutphen). En natuurlijk wordt niet, indachtig de duurzaamheidsgedachte, ergens een splinternieuw pand neergezet. Gezocht wordt naar een bestaand pand, bijvoorbeeld een industrieel erfgoed.

De duurzaamheidsgedachte is natuurlijk geen fenomeen dat geldt van negen tot vijf, en zich dus beperkt tot werktijd. Parmentier ontwikkelt ook buiten dienst-tijd allerlei initiatieven, terwijl hij de woon-werkafstand zoveel mogelijk op de fiets, waaraan hij verslaafd is, en met het openbaar vervoer overbrugt. Zo is hij regiocoördinator van Stichting Urgenda (afkomstig van urgente agenda) die het verbindend element wil zijn tussen duurzaamheidsprojecten. Mensen die initiatieven nemen worden in het zonnetje gezet. Na aan zijn hart liggen voorts de gebeurtenissen die zich onder het uit Engeland overgewaarde fenomeen Transition Towns ontwikkelen. „Dit is geen organisatie maar een volksbeweging. Doel ervan is op heel kleine schaal alternatieven te bedenken die ertoe bijdragen dat we in de toekomst minder van olie afhankelijk zijn. Wijken of buurten bedenken helemaal zelf wat er gebeurt. Wij jagen het alleen aan. Het gaat om bewustwording; minder warm water en elektriciteit ver-

bruiken of zelf duurzame energie opwekken. En dan liefst met zoveel mogelijk mensen samen omdat dat het beste werkt. Het kan ook om heel kleine dingen gaan. Gebruik je wasdroger om een stukje van je huis te verwarmen. Pak de fiets om je kinderen naar school te brengen. Ik zie hier in de Oranjelaan steeds meer ouders met bakfietsen. Leuk. En zie wat er gebeurt op het terrein van voedsel. Tegenover de 'kilokalculatuur' hebben we coöperatie De Oorsprong aan de Spanjaardsdijk en het Hof van Twello.”

Je zou het wellicht niet verwachten maar ook bij de Parmentiers spettert nog geregeld een stukje vlees op de barbecue. „Nee, vegetarisch ben ik niet. Maar we eten zeker minder vlees en meer vis en vegetarisch dan vroeger.” Als je je best doet voor het milieu, kun je ook best van het leven genieten. Als het even kan gaan Pieter en Dineke platbodemzeilen in Friesland en soms gaan ze skiën. „We zijn er samen ingegroeid en de kinderen zijn er zeker ook mee bezig, maar iets minder fanatiek dan ik. Dat kan ook makkelijk.” Pieter Parmentier is er bovendien als rasacht optimist van overtuigd dat het allemaal goed komt. „Als je kijkt wat er om je heen gebeurt, gaat het best goed. En vergeet niet dat al die initiatieven ook weer de nodige werkgelegenheid oplevert voor heel veel mensen.”

KIEZEN OF DELEN

1 Ontwikkelingshulp of behoud regenwoud
Dat kan best regelmatig. Je kunt ontwikkelingshulp bieden door bosaanplant. Wist je dat China jaarlijks een oppervlakte zo groot als Nederland aan bos aanplant?

2 Meer mensen of meer auto's
Mensen, als ze maar duurzaam leven en we de zaak maar wat eerlijker over de wereld verdelen. Auto's hebben we niet nodig.

3 Schouwburg of sportclub
Ik ben sportverslaafd.

4 Een lezing geven of in de zaal toehoren
Ik geef liever zelf een presentatie, want ik wil graag dingen kwijt. Het maakt niet uit of het voor een volle zaal is of voor een klein clubje. Ik heb ook nooit moeite gehad met spreken in het openbaar. Andere mensen vinden dat vaak spannend.